

PRAMENY A LITERATURA K PROMOČNÍM PROMLUVÁM

Edice přeložených textů

Höfler, K. *Geschichtschreiber der husitischen Bewegung II*. Wien 1865.

Iohannes Hus, magister Universitatis Carolinae. Positiones, recommendationes, sermones. M. Jan Hus. Universitní promluvy. Ed. A. Schmidtová. Praha 1958.

Ryba, B. *Nový Hus. Nepoznané universitní promluvy Mistra Jana*. Praha 1948 (přetištěno z *Listů filologických*, r. 1947 a 1948).

Sedlák, J. „Husovy promluvy promoční.“ In: *Studie a texty k náboženským dějinám českým I*. Olomouc 1914, s. 119–128.

Překlady

Mistra Jana Husi Sebrané spisy I. Přel. M. Svoboda. Praha 1904.

Mistr Jan Hus v polemice a za katedrou. Překlady, komentáře a poznámky Jana Nechutová a Jana Fuksová. Brno 2015.

Ryba, B. In: *Výbor z české literatury doby husitské I*. Ed. B. Havránek – J. Hrabák. Praha 1963.

Stein, E. M. *Jan Hus jako universitní rektor a profesor*. Praha 1948.

Soupis Husových pramenů

Alain de Lille. *Anticlaudianus*. Texte critique avec une introduction et des tables publié par R. Bossuat. Textes philosophiques du Moyen Age I. Paris 1955.

Alanus de Insulis. *De planctu naturae*. Ed. N. M. Häring. Studi medievali 19, 2. Spoleto 1978.

Alanus ab Insulis. *Liber parabolarum*. MPL 210. Parisiis 1855, col. 579–594.

Alcuinus (Pseudo-Ovidius). *Carmina*. Ed. E. Dümmler. Poetae aevi Carolini 1. Monumenta Germaniae historica. Lipsiae 1881, s. 160–351.

- Alexander de Villa Dei. *Doctrinale*. Ed. Dietrich Reichling. Monumenta Germaniae paedagogica 12. Berlin 1893.
- Aristoteles Latinus Database – online. Turnhout 2009–. Dostupné z: <https://classics.phil.muni.cz/knihovny-a-database-uks/litterae-ante-portas>.
- Arrigo da Settimello. *Elegia*. Ed. C. Fossati. Firenze 2011.
- Les Auctoritates Aristotelis. Un florilège médiéval: étude historique et édition critique*. Ed. J. Hamesse. Louvain 1974.
- Augustinus, Aurelius. *Enarrationes in Psalmos*. Ed. E. Dekkers – J. Fraipont. CCSL 38–40. Turnhout 1956.
- Augustinus Hipponensis. *De Trinitate libri XV*. Ed. W. J. Mountain – F. Glorie. CCSL 50. Turnhout 2018.
- Avianus. *Fabulae*. Ed. Ae. Baehrens. Poetae Latini minores 5. Lipsiae 1885.
- Bernardus Cluniacensis. *De castitate servanda carmen*. In: „Bernardi Cluniacensis carmina De Trinitate et de fide catholica, De castitate servanda, In libros Regum, De octo vitiis.“ Ed. K. Halvarson. *Acta Universitatis Stockholmiensis – Studia Latina Stockholmiensia* 11, 1963, s. 49–65.
- Bernardi Morlanensis, monachi ordinis Cluniacensis De vanitate mundi et gloria caelesti liber aureus*. Ed. E. Lubini. Rostochii 1610.
- Biblia sacra iuxta Vulgatam versionem*. Stuttgart 1994⁴.
- Boethius, Anicius Manlius Severinus. *De consolazione philosophiae*. Ed. C. Moreschini. München – Leipzig 2005.
- Pseudo-Boèce. *De disciplina scolarium*. Ed. O. Weijers. Leiden 1976.
- Carmen paraeneticum ad Rainaldum*. MPL 184. Parisiis 1879, col. 1307–1314.
- Cassiodorus, Flavius Magnus Aurelius Senator. *Variarum libri XII*. Ed. Å. J. Fridh – J. W. Halporn. CCSL 96. Turnhout 1973.
- Catonis Disticha*. Ed. Ae. Baehrens. Poetae Latini minores III. Lipsiae 1881.
- Cicero, Marcus Tullius. *Cato Maior de senectute*. Ed. O. Weißenfels. Leipzig 1891 (elektronicky ed. J. G. F. Powell, New York 2006).
- Cicero, Marcus Tullius. *De inventione*. Ed. E. Stroebel. Lipsiae 1915.
- Donatus, Aelius. *Ars grammatica*. In: *Probi, Donati, Servii qui feruntur de arte grammatica libri*. Ed. H. Keil. Grammatici Latini 4. Lipsiae 1864, s. 353–402.
- Eberhard von Bethune. *Graecismus*. Ed. J. Wrobel. Hildesheim – Zürich – New York 1987.
- Facetus (Cum nihil utilius)*. In: *Der deutsche Facetus*. Ed. C. Schroeder. Berlin 1911.
- Facetus (Moribus et vita)*. In: Alison Goddard Elliott. „The Facetus: or, the Art of Courtly Living.“ *Allegorica. A Journal of Medieval and Renaissance Literature* 2/2, 1977, s. 27–57.
- Die Fragmente der Vorsokratiker* 2. Ed. H. Diels – W. Kranz. Zürich 1952.
- Frowinus Cracoviensis. *Antigameratus*. Ed. E. Habel, In: „Der Antigameratus des Frowinus von Krakau.“ *Studien zur lateinischen Dichtung des Mittelalters. Ehrengabe für Karl Strecker zum 4. September 1931*. Dresden 1931, s. 60–77.
- Galfredus de Vino Salvo. *Poetria nova*. Ed. E. Faral. In: *Les Arts poétiques du 12e et du 13e siècle*. Paris 1924.
- Giraldi Cambrensis Opera: Speculum Ecclesiae. De Vita Galfredi Archiepiscopi Eboracensis: sive Certamina Galfredi Eboracensis Archiepiscopi*. Vol. 4. Ed. J. S. Brewer. London 1873.
- Godefridus of Winchester. *Liber proverbiorum*. Ed. H. Gerhard. Würzburg 1974.
- Gualteri de Castellione Alexandreis*. Ed. M. L. Colker. Padova 1978.

- Guillelmi de Ockham Quaestiones variae.* Ed. G. I. Etzkorn – F. E. Kelley – J. C. Wey. St. Bonaventure N.Y. 1984.
- Henricus Septimellensis viz Arrigo da Settimello.
- Horatius, Quintus Flaccus. *Opera.* Ed. D. R. Shackleton Bailey. Stuttgart 1995.
- Iacopo da Varazze. *Legenda aurea.* Ed. G. P. Maggioni. Firenze 1998.
- Lucanus. *De bello civili.* Ed. D. R. Shackleton Bailey. Stuttgart 1987².
- Martini Episcopi Bracarenensis Opera omnia.* Ed. C. W. Barlow. New Haven 1950.
- Nigellus de Longo Campo. *Speculum stultorum.* Ed. J. H. Mozley – R. R. Raymo. Berkeley 1960.
- Ovidius, Publius Naso. *Carmina amatoria.* Ed. A. R. de Verger. München 2003.
- Ovidius, Publius Naso. *Ex Ponto libri quattuor.* Ed. J. A. Richmond. Leipzig 1990.
- Ovidius, Publius Naso. *Fastorum libri sex.* Ed. E. H. Alton – D. E. W. Wormell – E. Courtney. Leipzig 1978.
- Ovidius, Publius Naso. *Heroides (Epistulae Heroidum).* Ed. R. Ehwald. Leipzig 1907.
- Ovidius, Publius Naso. *Metamorphoses.* Ed. W. S. Anderson. Stuttgart 1993.
- Pamphilus de amore.* In: *Commedie latine del XII e XIII secolo III.* Ed. F. Bertini. Genova 1980.
- Persius, Aulus Flaccus. *Saturae.* In: *A. Persi Flacci et D. Iuni Iuuenalis Saturae.* Ed. W. V. Clausen. Oxford 1992.
- Peter Abelard. *Carmen ad Astralabium.* Ed. J. M. Annais Rubingh-Bosscher. Groningen 1987.
- Prosper Aquitanus. *Liber epigrammatum.* Berlin – Boston 2016.
- Rudium dotrina (Quinque claves sapientiae).* Ed. A. Vidmanová-Schmidtová. Leipzig 1969.
- Seneca, Lucius Annaeus. *De beneficiis libri VII.* Ed. C. Hosius. Leipzig 1914.
- Seneca, Lucius Annaeus. *Epistulae morales ad Lucilium.* Ed. J. Hackenthal. Reichenberg 1927.
- Seneca, Lucius Annaeus. *Naturales quaestiones.* Ed. H. M. Hine. Stuttgart 1996.
- Seneca Maior, Lucius Annaeus. *Oratorum et rhetorum sententiae, divisiones, colores.* Ed. L. Hankanson. Leipzig 1989.
- The Sentences of Sextus.* Ed. H. Chadwick. Cambridge 1959.
- Thomas de Aquino. *Summa contra gentiles.* Editio Leonina XIII–XV. Roma 1918–1930.
- Valerius Maximus. *Facta et dicta memorabilia.* Ed. J. Briscoe. Leipzig – Stuttgart 1998.
- Vergilius, Publius Maro. *Aeneis.* Ed. G. B. Conte. Berlin 2011.
- Vergilius, Publius Maro. *Bucolica et Georgica.* Ed. S. Ottaviano – G. B. Conte. Berlin 2013.
- Walther, Hans. *Initia Carminum ac versuum medii aevi posterioris Latinorum. (Alphabetisches Verzeichnis der Versanfänge mittellateinischer Dichtungen.)* Göttingen 1959.
- Walther, Hans. *Proverbia sententiaeque Latinitatis Medii Aevi. (Lateinische Sprichwörter und Sentenzen des Mittelalters in alphabetischer Anordnung.)* Göttingen 1963–1986.
- William of Wheatley. In *Boethii De scholarium disciplinis.* In: Thomas Aquinas. *Opera omnia* 24. Parma 1869.

České překlady pramenů¹

Aristotelés. *Etika Nikomachova.* Přel. A. Kříž. Praha 1996².

¹ Ačkoli většinou Husovy autority překládáme nově, někdy přihlížíme k dosavadním českým tlumočením a na takové případy vždy upozorňujeme v poznámce. Předkládáme proto i seznam použitých českých překladů.

- Avianus. *Bajky*. In: *Svět ezopských bajek*. Přel. R. Mertlík. Praha 1976.
- Bible. Český ekumenický překlad. Bible kralická*. Praha 2008.
- Boëthius – poslední Říman*. Přel. V. Bahník. Praha 1982.
- Cicero, Marcus Tullius. *Tuskulské hovory, Cato Starší o stáří, Laelius o přátelství*. Přel. V. Bahník. Praha 1976.
- Horatius, Quintus Flaccus. *Vavřín a réva: ódy, epódy, satiry, listy*. Přel. J. Pokorný – R. Mertlík. Praha 1972.
- Jakub de Voragine. *Legenda aurea*. Sestavila A. Vidmanová. Přel. V. Bahník. Praha 1998².
- Lucanus, Marcus Annaeus. *Farsalské pole*. Přel. J. Nechutová – R. Mertlík. Praha 1976.
- Ovidius, Publius Naso. *Kalendář. Žalozpěvy. Listy z Pontu*. Přel. I. Bureš – R. Mertlík. Praha 1966.
- Ovidius, Publius Naso. *Proměny*. Přel. R. Mertlík. Praha 1974.
- Ovidius, Publius Naso. *O lásce a milování*. Přel. R. Mertlík. Praha 1969, 1990.
- Ovidius, Publius Naso. *Verše z vyhnanství*. Přel. R. Mertlík. Praha 1985.
- Persius, Aules Flaccus. *Satiry*. Přel. J. Nováková. Praha 1990.
- Seneca, Lucius Annaeus. *Další listy Luciliovi*. Přel. V. Bahník. Praha 1984.
- Seneca, Lucius Annaeus. *O dobrodincích*. Přel. V. Bahník. Praha 1991.
- Seneca, Lucius Annaeus. *Výbor z listů Luciliovi*. Přel. B. Ryba. Praha 1969.
- Sestra Múza. Světská poezie latinského středověku*. Uspořádala A. Vidmanová. Přel. V. Bahník a další. Praha 1990.
- Vergilius, Publius Maro. *Aeneis*. Přel. O. Vaňorný. Praha 1970 (poprvé 1933).
- Vergilius, Publius Maro. *Zpěvy pastýřské*. Přel. O. Vaňorný. In: *Písňe pastvin a lesů*. Praha 1977.
- Vítek, Tomáš. *Sedm mudrců a jejich výroky*. Praha 2010.
- Zlomky předsokratovských myslitelů*. Přel. K. Svoboda. Praha 1962.

Citovaná Husova díla

- M. Jana Husi Korespondence a dokumenty*. Ed. V. Novotný. Praha 1920.
- Magistri Iohannis Hus Enarratio Psalmorum (Ps. 109–118)*. Ed. J. Nechutová et al. CCCM 253. Turnhout 2013.
- Magistri Iohannis Hus Quodlibet*. Ed. B. Ryba. CCCM 211. Turnhout 2006.
- Mistr Jan Hus, *Výklady*. Ed. J. Daňhelka. Praha 1975.

Sekundární literatura a subsidia

- Bartoš, František Michálek – Spunar, Pavel. *Soupis pramenů k literární činnosti M. Jana Husa a M. Jeronýma Pražského*. Praha 1965.
- Bělič, Jaromír – Kamiš, Adolf – Kučera, Karel. *Malý staročeský slovník*. Praha 1978.
- Catalogi librorum vetustissimi Universitatis Pragensis – Die Ältesten Bücherkataloge der Prager Universität*. Ed. Z. Silagiová – F. Šmahel. CCCM 271. Turnhout 2015.
- Flajšhans Václav. *Česká přísloví. Sbíрка přísloví, průpovědí a pořekadel lidu českého v Čechách, na Moravě a v Slezsku I–II*. Olomouc 2013².
- Flajšhans, Václav. *Literární činnost Mistra Jana Husi*. Praha 1900.
- Flajšhans, Václav. *Mistr Jan řečený Hus z Husince*. Praha 1901.

- Jan z Příbramě. *Život kněží tábořských*. Ed. J. Boubín. Příbram 2000.
- Latinitatis Medii Aevi Lexicon Bohemorum – Slovník středověké latiny v českých zemích*. Praha 1977–.
- Lehmann, Paul. *Die Parodie in Mittelalter*. München 1922.
- Novák, Karel. *Slovník k českým spisům Husovým*. Praha 1934.
- Novotný, František. *Základní latinská mluvnice*. Praha 1957.
- Petri de Mladonowicz relatio de Magistro Johanne Hus*. Ed. V. Novotný. Prameny dějin českých VIII. Praha 1932, s. 25–120; přel. F. Heřmanský, Praha 1965.
- Spunar, Pavel. *Repertorium auctorum Bohemorum protractum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans I–II*. Wratislaviae – Varsaviae – Cracoviae – Gedani – Lodziae – Pragae 1985–1995.
- Šmahel, František. *Jan Hus*. Praha 2013.
- Šmahel, František. *Život a dílo Jeronýma Pražského*. Praha 2010.
- Trapp, Damasus. „Augustinian Theology of the 14th Century: Notes on Editions, Marginalia, Opinions and Book-Lore.“ *Augustiniana* 6, 1956, s. 146–274.
- Truhlář, Josef. *Catalogus codicum manu scriptorum Latinorum qui in c. r. bibliotheca publica atque universitatis Pragensis asservantur I–II*. Praha 1905–1906.
- Tříška, Josef. *Životopisný slovník předhusitské pražské univerzity 1348–1409*. Praha 1981.

Seznam zkratek

- B–S Bartoš, F. M. – Spunar, P. *Soupis pramenů k literární činnosti M. Jana Husa a M. Jeronýma Pražského*. Praha 1965.
- MPL Migne, J. P., *Patrologiae cursus completus*, Parisiis 1844 a dále.
- CCCM Corpus Christianorum, Continuatio Mediaevalis
- CCSL Corpus Christianorum, Series Latina